Vid målet.

Strömberg, Leonard,

59 B Framåt, Illustr. familjeläsning. 1903: Nr 94

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Vid målet

af

Leonard Strömberg.

Öfver guldfälten i California började kvällens skuggor lägra sig.

Den ene efter den andre af de guldsökande männen kastade hacka och spade öfver axeln och begåfvo sig på väg till den lilla byn, som skymtade fram på något afstånd.

I dessa smutsiga, af solen brynta ansikten kunde man lätt läsa, hvem som under dagen lyckats i sitt arbete, och hvem som ej fått något för sin möda, ty de som funnit något, sågo glada och nöjda ut, under det de som arbetat lönlöst gingo tysta och slutna.

Längst borta i ett hörn af stenbrottet satt dock en ensam man kvar. Han tycktes ej märka, att de öfriga aflägsnade sig. Hans blick irrade upp mot den

dunkelblå himlen, och det låg ett uttryck af stor trötthet i blicken. Att hans tankar voro fjärran borta från dessa vilda bergstrakter, det kunde man lätt se. Plötsligt ryckte han till, liksom slitande sig ur drömmarne och reste sig upp.

Han var en hög, kraftfull gestalt, De manliga vackra dragen, det blonda, ljusa håret och de klara blå ögonen vittnade om att han var en Nordens son. Ja han var från nordanland. I Sverige stod hans vagga, och där hade hans bardom förflutit i stilla lugn och frid En fattig arbetare blott hade han varit där hemma, och det var svårt att där färvärfva något för framtiden. Arbetaren var så bunden där, så ofri och osjälfständig.

Då trängde till hans öron ryktet om Galifornias rika guldfält, och i hans bröst tändes eu okuflig längtan att få ila ditut, fri, ung och kraftfull, för att mer efter egen vilja få använda den kraft som han kände pulsera i sitt inre. I sina rosiga drömmar såg han sagolandet på andra sidan hafvet, såg dess gyllne härliga skatter och till slut kunde han ej längre stanna hemma.

Så bjöd han en vacker dag sina kära farväl. Gråtande klängde modern sig fast vid hans bröst.

— Hvad du gör älskade barn, så glöm icke Gud. Om det går dig väl eller illa så lef dock helt för honom.

— Jag skall det i Jesu namn, moder.

Hans ungdomsvän, som drömde om att en gång få blifva hans brud, var hardt när hjärtebruten af sorg.

— Då du är borta, beder jag för dig, och skulle du dö där ute, så mötas vi ju en gång ändå.

— Ja då råkas vi i det himmelska fadershuset. det är ju ändå vårt yttersta mål.

Men han var full af hopp då han begaf sig åstad och han trodde fullt och fast på, att han en dag skulle återvända rik och lycklig.

— Jag kommer åter så snart jag nått mitt mål där ute, voro hans sista ord vid afskedet.

Och nu hade han redan i flera år varit i guldlandet, och hvad hade han väl vunnit? Intet. Oaktadt alla ansträngningar, all sträfvan och möda hade han ej lyckats förvärfva stort mera än som gått åt till dagligt bröd Hårt och tungt var det, men han ville likväl fortsätta ännu en tid. Outsägligt längtade han till de kära i fosterlandet, men de måste vänta, huru länge visste han ej.

När han nu stod ensam vid det hörn af arbetsfältet, där han hade sin plats i vanliga fall, kände han sig mer än vanligt öfvergifven, ensam och betryckt. Om han bara kunde, vore han nästan villig att återvända hem utan gulld. Men hvad skulle då alla vänner och bekanta säga om honom. Skulle de icke le åt honom om han hemkomme lika, fattig som han rest. Sin vän från barndomslekarne litade han visst på, fastän han nu ej hört något från henne på nära ett år, men äfven för hennes skull ville han ej återkomma fattig, ehuru längtan var stor.

— Skall jag resa hem? frågade han sig själf, under det en djup suck steg ur hans bröst. Några minuter stod han grubblande och tankfull, men så lyfte han plötsligt upp hufvudet och det låg en viss stolthet i blicken, då han utbrast:

— Nej jag måste finna gulld, innan jag återvän-

der. Ingen skall få skratta åt mig, Segra eller dö är min lösen från denna stund.

Han kastade hacka och spade öfver axeln och gick med raska steg ned mot byn.

Morgonen därpå var han den förste vid arbetet. Han hackade och gräfde af alla krafter. Det bekymrade honom ej, att svetten rann utför kinderna och hjärtat klappade hårt af ansträngning.

— Skall jag lyckas i dag? var den enda fråga han ställde till sig själf, den enda tanke som kom för honom.

Och han lyckades. Innan kvällen hade han funnit mera gulld än förut under en hel månad. Då han kom hem gömde han det väl. Det var hans första skörd. Om han hvarje dag lyckades så väl, skulle han snart kunna resa hem. Det såg också ut som om lyckan nu började följa honom, ty hvarje dag ökade han sitt guldförråd, och han tackade Gud för denna framgång.

* * *

Ett halft år hade förflutit. Han satt i sin koja och betraktade en stor guldhög som glimmade i ett på bordet stående skrin. Det var hans alltsammans. Han hade lyckats utmärkt väl under detta halfva år och var nu en förmögen man. Nu kunde han resa hem.

Men om vi betrakta honom skola vi se att han är mycket förändrad, Den förr så kraftfulla gestalten är böjd och hopsjunken, kinderna äro bleka och ögonen feberglänsande liggande djupt i sina hålor. Hän-

derna darra då han rör vid det glittrande guldet.

— Ändtligen, ändtligen kan jag då resa hem. O, du älskade fosterland, och I mina kära i Norden, snart får jag återse eder. Jag tackar dig Gud för att du hjälpt mig och gifvit mig allt detta.

Så talade han för sig själf, medan han låste igen skrinet, hvilket han sedan placerade under hufvudkudden i den usla bädden. Sedan han ordnat litet i rummet lade han sig för att hvila, och åter talade han till sig själf.

Snart är jag hemma igen. Då är det slut på sorgen. Jag har nått målet här, men hvad har det icke kostat mig. Mina krafter har försvunnit, och under de sista dagarne har jag ej orkat gräfva mycket. Men det är nog endast en smula öfveransträngning. Det blir säkerligen bättre, då jag kommer på vägen mot hemmet, och om ett par dagar reser jag, Gud gif mig du tillräcklig styrka.

En svag rodnad flög öfver de bleka kinderna, och han låg länge tankfull i vakna drömmar, men slutligen somnade han in. Han sof dock mycket oroligt, andedräkten var ojämn och kort, och det syntes tydligt att han var sjuk.

* * *

Klar och härlig strålade morgonsolen. Det var åter lif och rörelse i guldgräfvarnes läger. Hvar och en gick till sitt arbete, men den unge svensken syntes ej till. Han som eljest plägade vara den förste vid arbetet, syntes ej där den dagen. Man saknade honom snart, ty alla voro vana att se honom.

— Jag undrar just hvar svensken är i dag, sade en och såg upp.

Han sitter nog och läser i sin bibel, skrattade grannen.

— Det tror jag icke. Han är möjligen sjuk.

— Ja det är icke omöjligt, han har slitit och arbetat omåttligt under sista tiden.

— Helt säkert. På det viset går det icke i längden. En rask karl är det i alla fall.

Hela dagen var han borta och ingen tänkte vidare på honom. Det var ju en konkurrent mindre vid arbetet.

Men då han äfven nästa morgon uteblef, gingo några af arbetarne ned till hans koja för att se, om han funnes där, eller om han begifvit sig bort.

De funno honom liggande på bädden. Han sof. På bröstet låg en uppslagen bibel, hvari han tycktes hafva läst, innan han slumrade in. Han smålog, men han var så blek, så blek.

— Kamrat, sade en af männen och rörde vid honom, men han var kall. Han skulle ej vakna mer.

Med tanken fäst på de kära i fosterlandet hade han slumrat en stund. När han sedan vaknat hade han känt sig mycket sjuk och då hade han taget sin bibel för att läsa litet i ensamheten. Då hade han råkat slå upp den plats, där Paulus talar om, att han kämpat den goda kampen, att han fullbordat loppet, och att ovanskligheten krona var honom förvarad för evigt.

Då drog ett ödmjukt leende öfver ynglingens anlete. Kanske skulle äfven han komma till detta mål nu. Äfven då vore han nöjd, ty hemma hos Gud vore bäst. Och han hade också utan vidare plågor slum-

rat in i den eviga sömnen, hinnande ett högre mål än det jordiska.

Nästa dag bäddades han ner i den tysta grafven. Okänd och glömd fick han hvila, fjärran från allt som var honom kärt. Hans hopsamlade guld blef ett kärt byte för kamraterna.

Och ogräset växte öfver grafven och människor trampade på den sjunkande kullen. Då var han glömd, glömd af alla där. Men i Norden väntade trogna hjärtan hans återkomst. De skulle möta honom, men först hemma hos Gud i himmelen.

Han var vid målet.

"I nöden pröfvar man vännen"

Det finns en mängd af bröder
Som lefva i nöd och brist.
De smuttade lätt på glaset
Men blefvo slafvar till sist.

I rännstenen se vi mannen,
Trasig, blodig och full,
Som en gång i modersfamnen
Benämndes för "mammas gull."

Och slamret af bojor höres
Från mången eländets slaf
Som druckit af krögarligans
Förgiftade svinadraf.

Du nyktre broder och syster,
Se ej på kämparnas fel,
Men ställ dig själf under fanan
Och uti striden tag del!

Och möt mig ej med det svaret:
"Jag är ju nykter ändå,"
Så länge man hörer dånet
Af rusdryckens hämska å.

Ack, tänk en gång på din nästa
Som ligger i lasten än,
Och visa att du är vorden
Den nödställdes *sanne* vän?

ROBERT GRANBERG.

Islossningen

af

Leonard Strömberg.

Drifvorna smälte undan raskt för den värmande vårsolens strålar, och sipporna sköto upp ur ännu frostiga tufvor för att hälsa vinterns besegrare med sin milda doft.

Öfverallt började det uppvaknande lifvet att göra sig förnimbart, och människorna måste ut från sina kvafva vinterboningar för att andas in den friska luft som fördes till dem i de veka vindarnas fläktar.

Uppe på kvarnbacken hade en liten skara unge män samlat sig, där de voro inbegripna i som det tycktes ett lifligt och intressant samtal. Det var söndag så att kvarnen stod stilla och det enda buller som hördes därifrån var vattnets brus då det störtade ned öfver de stängda dammluckorna.

Bland de unge männen hördes än den ene, än den andre yttra sig, men i synnerhet var det två af dem som höllo samtalet i gång. Den ene af dessa var en stor, groft byggd pojke med röda kinder och

liflig blick, den andre var mager, men spänstig och seg. med något blek hy och med lugn och säker blick Den förre hette Konrad Hjort och var mjölnardräng, den andres namn var Theodor Björk och han arbetade med snickeri.

Dessa båda ynglingar förde nu det egentliga samtalet, men de gjorde det mycket olika. Konrad skrek ganska högt och blandade många svordommar i talet och Theodor svarade lugnt och stilla samt med de mäst höfviska ord.

— Inte kan det vara din verkliga mening att så där sluta upp med alla nöjen och precis öfvergifva dina gamla vänner? frågade Konrad omsider.

— Jag öfvergifver aldrig mina vänner, men jag måste afsäga mig de nöjen som icke längre äro nöjen för mig, och däri ligger ju intet orätt.

— Men du var den gladaste af oss alla, och om du inte är med, så ha vi ingen som spelar fiol för oss i kväll.

— Det betyder mindre. Min fiol kommer aldrig mer att ljuda vid dans.

— Hvad kommer det åt dig då, efter du blifvit så galen? Inte har väl då kunnat bli läsare?

— Kalla det hvad du vill, det vissa är, att jag ej kan gå med och spela i kväll.

— Som du vill då. När mjölnarens Anna får veta det där, så blir hon nog icke så vänlig sedan.

— Det må så vara, men jag följer icke med.

— Du är en feg och dum stackare, jag vill icke längre vara god vän med dig. Kom pojkar så gå vi. Theodor har blifvit galen.

Efter dessa bittra ord aflägsnade sig Konrad, och

de öfriga följde honom, yttrande ett och annat speord till Theodor som satt kvar på en stubbe. Då alla gått lutade Theodor hufvudet mot handen och grubblade. Måste han således förlora alla sina vänner, för att han ändtligen lämnat sitt hjärta åt Gud? Var det så orätt att han så lyssnat till sin älskade moders böner och börjat vandra en bättre väg än förut. Nej, alla vänner förlorade han ej, ty hans moder var lika trofast och därtill var hon nu glad och lycklig.

Detta uppvägde för honom en stor del af hvad han förlorat. Blott en vän bland de många hade han velat behålla, men äfven hon skulle nog draga sig ifrån honom nu. Han suckade och gick ner till kvarndammen.

Vårsolens arbete fortfor, snön smälte med förfärande fart, och vattnet i kvarndammen var högre än Theodor någonsin sett det. Ett och annat stort isstycken flöt med strömmen utföre. hasade ned öfver damluckorna eller restes på kant emot dem och tryckte med kraft på dammbyggnaden. Theodor stod ganska länge och betraktade det storslagna skådespelet, lyssnande till vattnets mäktiga töst, som nu sjöng sin vårsång, sin frihetshymn. Plötsligt kom han att tänka på att om isen på detta sätt fortsatte att torna sig upp mot dammen skulle efter hand den gamla träställningen brista eller också skulle vattnet snart gå öfver åt sidorna och strömma ned, icke blott i kvarnen utan äfven öfver dalen nedanför, där så många människor bodde, och detta kunde medföra en förfärande olycka. Han dröjde icke kvar länge. Långt uppe i strömmen såg han hundratals stora isstycken komma flytande, de hade lossnat flera mil ofvanför och trängde sig nu

med strömmen mot kvarndammen. Då Theodor vände sig om såg han att vattnet redan ilade ut öfver bräddarna och han måste hoppa långa stycken för att icke bli riktigt våt. Han skyndade ned mot dalen och hän mot mjölnarens hus. På vägen mötte han ungdomsskaran och äfven Anna hans ungdoms älskade var med där. De skulle bort på dans. Anna såg allt annat än vänlig ut.

— Går du med? frågade hon kort.

— Nej Anna, jag kan icke.

— Hvarför det?

— Jag kan icke för mitt samvetes skull.

— Du är dum. Adjö med dig. Och hon lade sin hand på Konrads arm och gick. Ingen hade frågat Theodor hvart han skulle gå i en sådan brådska, de tänkte blott på nöjet. Men då de voro gångna fortsatte äfven Theodor sin väg. Han hade tårar på kinden men han såg lugn ut ändå.

— Hjälp mig Gud att bära det med lugn och tro, hviskade han.

Den dryge mjölnaren mottog honom med en frågande blick, och Theodor klargjorde för honom på några minuter den fara hvari icke blott dammen men hela dalen sväfvade.

— Du öfverdrifver väl.

— Ni kan gå ner och se själf. Mjölnaren följde med, och just då han i Theodors sällskap hunnit kvarnen såg han att faran var öfverhängande. Icke ett, men tjogtals stora väldiga isar tornade sig upp såsom en väldig mur mot dammen, och redan forsade vattnet ned i kvarnen.

— Herre Gud vi äro förlorade, utropade mjölnaren.

— Icke ännu. Det är möjligt att rädda allt.

— Hur då?

— Vi måste öppna alla dammluckor i första hand och sedan försöka bryta lös isen.

— Men det är lifsfarligt att nu närma sig dammen.

— Hvem frågar efter det när det gäller hela bysamhällets räddning. Låt mig försöka att öppna luckorna.

— Du blir neddragen i vattnet och drunknar.

— Ske Guds vilja. Säg då till min mor att jag dog som kristen,

Mjölnaren betraktade den bleke ynglingen med förvåning. Flera personer kommo nu dit, lockade af bruset och dånet vid dammen, och alla bäfvade för hvad som komma skulle. Men Theodor bäfvade ej. Han sprang ut på de slippriga stockarne och kom lyckligt till dammluckorna. Han måste till den längst bort och öppna den och sedan de andra i tur och ordning. Det var en lifsfarlig vandring, men han gick dock. Hans magra men seniga fingrar höllo tag i luckornas kanter med jättekraft. Slutligen hade han järnspettet, hvarmed luckorna öppnades, i vindspelet för den första. Det knakade och brakade då han började arbetet, och hela dammbyggnaden svigtade.

— Akta dig Theodor, dammen brister, ropade någon.

— Icke ännu med Guds hjälp, svarade han. Sakta men säkert öppnade han lucka efter lucka, men det blef icke stort bättre för det. Ofvanför dem ha-

de isen bildat andra luckor, mycket starkare och lika ogenomträngliga. Vattnet kunde ej komma igenom.

— Hvad skola vi göra? frågade mjölnaren, bäfvande. Hela hans egendom stod på spel.

— Har ni krut hemma? frågade Theodor.

— Bara litet, men jag har dynamit.

— Fort då, hemta ett par patroner.

— Hvad skall du göra med dem?

— Fråga icke. Hämta dem blott.

De funnos i kvarnen, och de blefvo hämtade. Folkskaran vid kvarnen hade ökats. Alla insågo faran, men ingen mer än Theodor kunde se räddningen. Just som mjölnaren kom med dynamiten syntes äfven ungdomsskaran återkomma, de hade fått bud om, hur det förhöll sig och skyndade då hem. De trängde sig så nära som möjligt.

— Har ni ett långt rep till hands? frågade Theodor. Utan att svara hämtade mjölnaren ett. Theodor band dess ena ända omkring sig och såg sedan på de församlade. Då han fick syn på Konrad, vid hvars arm Anna stödde sig, ropade han:

— Konrad du är stark: kom du och håll i repet med, och om det skulle hända att jag icke hinner undan utan drages ned i strömmen så håll i och för mig i land.

— Hvad ämnar du göra? frågade Konrad undrande, i det han kom närmare. Anna var litet blekare nu än förut.

— Håll blott i repet, och du får se.

Konrad fattade tag i repet, och flera andra jämte honom, och Theodor som hade stoppat dynamiten och stubintråden i fickan, tog upp järnspettet och begaf

sig ned i det brusande vattnet som silade under damluckorna. Nu förstodo de det. Han ämnade hacka sig in under luckorna och med dynamiten spränga bort en del af isen. Däri låg räddningen. Det var mer än en som bleknade, ty arbetet var förenadt med den största lifsfara.

Nu försvann Theodor under den andra luckan. Man såg blott hans ena arm då han arbetade med spettet. Ett och annat isstycke dansade ned öfver stenarne. Han höll på att bryta igenom ismuren. I omkring femton minuter stannade han där nere. Han hade fått ett så djupt hål att han kunde lägga in skottet med säkerhet. Han tog sin hatt, placerade dynamiten däri och lade stubintråden till rätta. Sedan tände han på. Nu var verket gjort, och han hade blott att skynda undan. Men strömmar af vatten forsade ned mellan honom och stranden, där folket stod högt vid dammen. Dock var han icke rädd. Det måste gå. Han hade hunnit blott en liten bit, då dynamitskottet mot förmodan redan brann af. Isstycken flögo långt omkring och vattnet sprutade upp med jättekraft. Sedan kom ett nytt dån. Det var då de söndersprängda isstyckena störtade genom de öppna dammluckorna, och gåfvo rum för det påträngande vattnet. Theodor var midt i forsen, omgifven af is och skum på alla sidor. Han hade fått en så väldig stöt att han förlorat sansen. De som höllo repet glömde att draga in det. Då sprang Anna fram: hon var mycket blek, men beslutsam.

— Men så drag honom då i land, Konrad, drag för Guds skull! ropade hon. Då började de arbeta, och omsider hade de den sanslöse ynglingen uppe på

land. Kvarnen var räddad, byn var ej längre i fara, och det var den fege och dumme Theodors verk. Han låg där stilla och lugn. Till slut rörde han på sig, han andades åter, och en suck gick öfver hans läppar. Anna stödde hans hufvud.

— Min Gud, du är dock min, du älskar mig. Alla andra svika men du förblir trofast, mumlade Theodor till sist. Då bröto tårarne ur Annas ögon.

— Och jag blir dig också trofast, hviskade hon så sakta att endast han hörde det. Då log han stilla

— Den dagen blef det ingen dans af. Man hade annat att tänka på. När Theodor fördes hem följde hela folkmassan med, och alla prisade hans mod.

— Hur vågade du göra det? frågade hans mor.

— Jag litade på Herrens hjälp. Då log hon och grät på samma gång. Från den dagen var Theodor en hjälte bland dem som bodde i trakten. Han hade klart bevisat, att den som gifvit sitt hjärta åt Gud alls icke behöfver vara feg; tvärtom gifver det verkligt mod och blir till gagn.

Anna såg det äfven. Hon blef honom trofast, och när de byggde sitt bo förde de gudsfruktan och frid med sig dit, ty de visste att blott med Gud kunde de vara riktigt lyckliga och glada.

Något af hvad jag själf sett och hört.

Under ett träd vid vägkanten stod en fjortonårig, brunögd gosse och frös i hösträgnet. Inom ena rockskörtet höll han en fiol gömd- Jag tyckte synd om honom och bad honom därför följa mig in och dricka en kopp varmt kaffe. Han följde villigt med utan att säga något. Jag frågade honom om han ville stanna för att arbeta, ifall jag lyckades få någon sysselsättning åt honom på den verkstad där jag själf hade plats.

— Nej, svarade han. Han ville ej fästa sig vid något arbete.

Andra gången såg jag honom vid Frösö-bron. Där stod han och spelte fiol för en och annan tvetydig existens. Det ena ögat var slaget blått, och på ena kinden hade han visst ej mindre än tre plåsterlappar. Stackars gosse! Det var brännvinet som höll på att ödelägga honom.

Tredje gången såg jag honom på tåget mot Storlien. Där satt han med fiolen i ena handen och brännvinsflaskan i den andra, äfven då med det ena ögat blått.

Passagerarna bad honom spela.

— Nej inte utan att jag får pengar först. Men jag skall visa er gratis hur jag dricker bränvin, och därmed satte han bränvinsflaskan några tum öfver sin vidt uppspärrade mun och lät eldvattnet fritt och obehindrat rinna ner i sin hals! . . .

* * *

Jag såg en man komma linkande utefter tåget vid en station i mellersta Sverige.

En fångvaktare gick vid hans sida. Mannen med kedjan kring sin fot var mycket gammal. Hans stora, yfviga hår var hvitt som snö. Ryggen var böjd. Under sin ena arm bar han ett grått knyte, möjligen innållande hans enda egendom. Hvart denne åldrige skulle begifva sig, kan läsaren själf gissa sig till. det berättades att han tillbrakt större delen af sitt lif i fängelset.

Då han skulle stiga upp på tåget, ville hans trötta ben ej bära honom, de sveko sin börda. Konduktören och fångvaktaren hjälpte honom upp.

Men inom fängelsets murar skulle sjuttioåringens tunga aldrig mer höjas. Hans trötta hufvud skulle aldrig mer luta sig mot Cellens sängkudde — han dog på vägen mot fängelset.

* * *

Mot fängelsets murar vandra ynglingar och åldringar. Det ena brottet aflöser det andra. Hvem kan förneka att de flästa brotten begås under rusets inflytande. De flästa bränheta tårarna pressar rusdrycksdjäfvulen fram.

Hvad gör du, o människa, som är medveten om att du är kvitt rusdrycksbegäret? Är detta nog? Är ditt samvete friat därmed? Rundt omkring dig håller denna vederstyggliga dämon på att ödelägga hem, familjer och enskilde. Han reder oupphörligen en mängd drinkaregrafvar.

Vill du vara med i striden mot detta onda, vill

du betraktas som en motståndare till all rusdrycks-handtering, detta onda som håller på att underminera stat och samhälle. — Säg då aldrig, när man beder dig gå in i en nykterhetsförening: "jag är nykter ändå". Svara hellre: "kan jag göra något godt därmed, så vill jag det. Jag vill taga del i eder verksamhet". Sådana ord ljuda som skön musik i sanna nykterhetsvänners öron.

Hvem ger dig kraft att vara nykter och karaktärsfast midt i en värld full af lockelser och förförelser? Litar du på dig själf — se då till att du icke faller. Är det däremot Gud som i dig skapat den faste karaktären, tänk då på att snarligen ställa dig i nykterhetsvännernas led och säg: "har jag fått för intet, så vill jag också gifva för intet." En lifsfarlig situation kräfver en snar hjälp. Låt oss använda alla lofliga medel för att resa den sjunkne ur lastens gyttjepöl, för att aftorka tårarna från de tärda kinderna, för att återkalla friden och glädjen till nödens hem. Detta torde nog förefalla litet svårt, men genom att sammansluta sig till ett enigt förbund skall det till sist lyckas.

Hör du ej huru från bojornas slamrande, från fängelsedörrens gnisslande, från kvidande modershjärtan, från döende drinkares sista rop om hjälp ljuder ett enstämmigt: "*bort med rusdryckerna!*"

Repetera detta rop du kristne man och kvinna och gamle Sveriges lagstiftande församling skall snart veta att skänka dig sin uppmärksamhet.

Bort med alla "om" och "men" och alla fördomar! Bort med rusdryckerna;

Robert Granberg.

Observera!

På A. P. Skogs Förlag, Östersund, har utkommit en ny originalberättelse af **Leonard Strömberg**, med titel:

Kalle Svensson

Pris 10 öre.

Författarens namn borgar för skriftens förträfflighet. Vid parti, minst 25 ex., hög rabatt. Sändes mot efterkraf eller postförskott, franko.

Exp. af "Framåt"
Östersund.

Ännu finnas en del ex. kvar af böckerna "Olycksbarnet" samt "Ljus och skuggor" hvilka under sommaren **realiseras:**

"Olycksbarnet Inb. i Klotb.	2:50
" Häft	1:00
"Ljus och Skuggor" inb. i Klotb.	2:50
" " Häftad	1:00

Dessutom kunna äfven nedanstående böcker erhållas mot 50 proc. rabatt

"Enkans son" Inb.	Netto:	1.50
" Häftad	"	1:00
"I brytningstid" Inb.	"	2:00
" Häftad	"	1:50

Vid köp af minst 5 ex., fraktfritt.
Exp. mot efterkraf eller insänd likvid
Exp. af "Framåt" Östersund.

A. P. Skogs Bokbinderi,

Östersund.

Rekommenderar sig till utförande af alla slags bokbinderiarbeten.